

Nr 51

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1970/71 av utgifterna under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.

Bankoutskottet avger härmed utlåtande i anledning av i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående regleringen för budgetåret 1970/71 av utgifterna under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. I utlåtandet behandlar utskottet även en av styrelsen för riksdagens förvaltningskontor avgiven kompletterande anslagsframställning för budgetåret 1970/71, som separat paginerad fogats till detta utlåtande. Utskottet behandlar vidare en framställning den 6 maj 1970 från Nordiska rådets svenska delegation såvitt den gäller anslag för budgetåret 1970/71. Framställningen är fogad till och behandlas i övrigt i utskottets utlåtande nr 50. Slutligen tar utskottet också upp till behandling de likalydande motionerna I: 385 av fröken *Stenberg m. fl.* och II: 430 av herr *Nordstrandh m. fl.*

I anslagsberäkningarna under punkten 13:o) har utskottet beaktat vad som föreslagits av sammansatt konstitutions- och bankoutskott i utlåtande i anledning av betänkanden från 1969 års organisationsutredning.

Utskottet har tagit del av de anslagsframställningar som av riksdagens verk utom riksbanken och riksgäldskontoret samt av riksdagens interparlamentariska grupp och av Sällskapet Riksdagsmän och forskare ingivits till riksdagens förvaltningskontor och som legat till grund för dettas anslagsberäkningar. Innehållet i dessa framställningar redovisas under respektive punkter i statsverkspropositionen.

1:o) **Riksdagen: Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 1 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 21 167 000 kr.

2:o) **Riksdagen: Reseersättningar m. m. till riksdagens ledamöter.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 2 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Reseersättningar m. m. till riksdagens ledamöter* ett förslagsanslag av 5 385 000 kr.

3:o) **Riksdagen: Riksdagsledamöters deltagande i Europarådets verksamhet.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 3 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Riksdagsledamöters deltagande i Europarådets verksamhet* ett förslagsanslag av 236 000 kr.

4:o) **Riksdagen: Riksdagsutskottens studieresor m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Riksdagsutskottens studieresor m. m.* ett förslagsanslag av 650 000 kr.

5:o) **Riksdagen: Bidrag till studieresor.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 5 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till studieresor* ett reservationsanslag av 100 000 kr.

6:o) **Riksdagen: Representation m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 6 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Representation m. m.* ett förslagsanslag av 275 000 kr.

7:o) **Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 7 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp* ett förslagsanslag av 100 000 kr.

8:o) **Riksdagen: Bidrag till Sällskapet Riksdagsmän och forskare.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 8 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till Sällskapet Riksdagsmän och forskare* ett anslag av 20 000 kr.

9:o) **Riksdagen: Bidrag till Europarörelsens riksdagsgrupp.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 9 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till Europarörelsens riksdagsgrupp* ett anslag av 30 000 kr.

10:o) **Riksdagen: Bidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 10 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Bidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier* ett förslagsanslag av 1 370 000 kr.

11:o) **Riksdagen: Pensioner åt f. d. riksdagsledamöter m. fl.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten A 11 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Pensioner åt f. d. riksdagsledamöter m. fl.* ett förslagsanslag av 3 800 000 kr.

12:o) **Riksdagen: Utgivande av otryckta ståndsprotokoll.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten A 12 hemställer utskottet att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagen: Utgivande av otryckta ståndsprotokoll* ett reservationsanslag av 75 000 kr.

13:o) **Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader.** Under punkten B 1 har styrelsen för riksdagens förvaltningskontor preliminärt föreslagit att för budgetåret 1970/71 beräknas till Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader ett förslagsanslag av 20 000 000 kr.

I sin kompletterande anslagsframställning för budgetåret 1970/71 hemställer styrelsen för riksdagens förvaltningskontor att riksdagen skall

a) godkänna den organisation av riksdagens förvaltningsstyrelse som styrelsen föreslagit,

b) inrätta en tjänst som direktör i Cp 5 vid riksdagens förvaltningsstyrelse i utbyte mot en tjänst som direktör i högst Cp eller Cr 4,

c) till Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader för budgetåret 1970/71 anvisa ett förslagsanslag av 20 739 000 kr.

I de likalydande motionerna I: 385 av fröken *Stenberg m. fl.* och II: 430 av herr *Nordstrandh m. fl.* hemställes att riksdagen skall under anslaget till Den inre riksdagsförvaltningen anvisa 30 000 kr. för biträde åt riksdagsledamöter med överättning till och från främmande språk av dokument m. m.

Styrelsen för riksdagens förvaltningskontor. I sin kompletterande anslagsframställning redovisar styrelsen för riksdagens förvaltningskontor förslag till organisation av kontoret och till medelsanvisning för budgetåret 1970/71 under förevarande anslag. Som grund för sina förslag har styrelsen haft 1969 års organisations-

utrednings betänkande om enkammarriksdagens förvaltnings- och personalorganisation samt vissa inom förvaltningskontoret verkställda undersökningar.

Förvaltningskontoret skall enligt sin instruktion (RFS 1967: 3) vara uppdelad på fem arbetsenheter. Styrelsen har beslutat om en provisorisk sammanslagning av andra och tredje arbetsenheterna. Organisationen har visat sig ha god funktionsduglighet. Styrelsen föreslår därför att förvaltningskontoret organiseras på fyra namngivna enheter, nämligen enheten för intendenturfrågor, enheten för administrativa frågor, enheten för riksdagstryck samt riksdagens upplysningstjänst (av styrelsen enligt organisationsutredningens förslag benämnd riksdagens informationstjänst).

I enheten för intendenturfrågor skall ingå bl. a. vaktmästarorganisationen med undantag för de tjänster som ingår i tryckeriexpeditionen. Organisationen har utretts av en särskilt tillsatt kommitté. Styrelsen föreslår att en ny vaktmästarorganisation skapas. Denna uppdelas på två detaljer, en för kammarservice och en för gemensam service, vardera under en arbetsledare som är direkt underställd enhetschefen. Bortsett från personalen vid utskotten föreslår styrelsen att organisationen utökas med åtta vaktmästartjänster. Vidare begärs medel för inrättande av en tjänst för receptionist. Beträffande förvaltningsdetaljen anför styrelsen att förrådsförvaltarens huvuduppgift bör vara tillsyn och vård av lokaler och inventarier. Han skall vidare ha förmanskap för städpersonalen samt ombesörja inköp. Den nuvarande maskindetaljens uppgifter koncentreras till det gamla riksdagshuset. För skötsel av den komplicerade teletekniska utrustningen i lokalerna vid Sergels torg föreslås att en teknisk service inrättas. Härför begärs medel för inrättande av tjänster för en kvalificerad tekniker fr. o. m. 1.7.1970, tre tekniker samt en reparatör. Hantverksdetaljen föreslås få tillsynen över tapetserarverkstaden, vilken drivs av en entreprenör.

Enheten för administrativa frågor består av de för närvarande provisoriskt sammanslagna andra och tredje arbetsenheterna. Denna sammanslagning föreslås bli definitiv. Enheten avses i den nya organisationen överta vissa uppgifter som nu åvilar kammarkanslierna och få utökat ansvar på det personaladministrativa området. Styrelsen föreslår att enheten under enhetschefen uppdelas på två detaljer, en löne- och pensionsdetalj och en kanslidetalj. Kanslidetaljen föreslås tillföras två nya tjänster, varav en avsedd för en kvalificerad handläggare och en för en tjänsteman med beredande uppgifter. Härigenom beräknas enhetschefen kunna avlastas vissa arbetsuppgifter. Chefen för enheten skall enligt styrelsens förslag fungera som direktörens ställföreträdare.

Till enheten för riksdagstryck föreslås även organisatoriskt tryckeriexpeditionens personal bli knuten. I fråga om tjänsteförändringar i övrigt inom denna enhet föreslås en arvodestjänst som riksdagsvaktmästare vid tryckeriexpeditionen bli omvandlad till biträdestjänst i lönegrad högst A 9 samt fr. o. m. 1.7.1970 en extra ordinarie tjänst som korrekturläsare bli inrättad i utbyte mot en motsvarande arvodestjänst.

Riksdagens upplysningstjänst arbetar f. n. på två detaljer, en för ekonomisk-statistiska uppdrag och en för juridiska och allmänna uppdrag. Med hänvisning till

positiva erfarenheter av den försöksvis genomförda indelningen föreslår styrelsen att denna görs permanent. Styrelsen föreslår vidare att fr. o. m. 1.7.1970 inrättas en biträdestjänst samt en tjänst för handläggare i utbyte mot en motsvarande arvodestjänst.

Organisationsutredningen har i sitt betänkande föreslagit att tjänsten som direktör i förvaltningsorganet placeras i lönegrad C 5. Styrelsen föreslår att tjänsten tillsätts med förordnande för bestämd tid (Cp).

Samtliga här redovisade förslag avses, om ej annat angivits, börja tillämpas fr. o. m. 1.1.1971.

Motionerna. Både för riksdagen såsom statsorgan och för enskilda riksdagsledamöter har, framhålles i motionerna, de internationella kontakterna ökat väsentligt under 1960-talet. Denna utveckling konstateras bl. a. då det gäller riksdagsutskottens studieresor, besök av utländska parlamentarikergrupper, besök från svensk sida hos utländska parlament och enskilda riksdagsledamöters studieresor. För att förbereda studieresor till utlandet måste ledamöter kunna tillgodogöra sig svårare texter på utländskt språk, få anföranden översatta etc. Motionärerna anser med hänsyn härtill att riksdagens ledamöter bör få hjälp med översättningar till och från de vanligaste internationella språken. Det är enligt motionärerna inte erforderligt att hos riksdagen anställa särskilda tjänstemän för översättningsarbete. I stället bör befintliga översättningsbyråer anlitas.

Sammansatt konstitutions- och bankoutskott har i utlåtande (nr 1) i anledning av 1969 års organisationsutrednings betänkanden framlagt vissa förslag rörande enkammarriksdagens förvaltnings- och personalorganisation, till vilka här tagits hänsyn.

Utskottet. Frågan om riksdagens förvaltnings- och personalorganisation efter enkammarreformens genomförande har utretts av 1969 års organisationsutredning. Inom förvaltningskontoret har vidare bedrivits vissa undersökningar rörande förvaltningsorganisationen. På grundval härav har styrelsen för riksdagens förvaltningskontor lagt fram förslag till organisation av kontoret och till vissa tjänsteförändringar. Utskottet har ingen erinran mot dessa förslag.

De önskemål beträffande biträde åt riksdagens ledamöter med översättningsarbete som framläggs i motionerna I: 385 och II: 430 bör enligt utskottets mening tillgodoses, och utskottet beräknar medel för detta ändamål i enlighet med motionärernas förslag. I första hand bör vid behov av översättningshjälp tas i anspråk de resurser som riksdagen redan har tillgång till inom det internationella sekretariatet och upplysningstjänsten. I andra hand får översättningsbyråer etc. anlitas.

En förutsättning för att översättningshjälp skall erhållas bör givetvis vara att behovet därav föranleds av själva riksdagsarbetet eller av ett uppdrag som riksdagen meddelat. Uppgiften att mottaga riksdagsledamöternas önskemål om översättningshjälp och anvisa i vilken form denna i förekommande fall skall tillhandahållas bör anförtros åt riksdagens internationella sekretariat. I frågor som gäller mera omfattande disposition av resurser bör internationella sekretariatet samråda med och beakta anvisningar från riksdagens förvaltningskontor.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen i anledning av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor kompletterande anslagsframställning

1) godkänner att riksdagens förvaltningskontor organiseras i enlighet med vad utskottet ovan anfört,

2) beslutar inrätta fr. o. m. den 1.1.1971 en tjänst som direktör i Cp 5 vid riksdagens förvaltningskontor i utbyte mot nuvarande tjänst som direktör i högst Cp eller Cr 4, samt

3) anvisar — med bifall, såvitt gäller översättningshjälp, till motionerna I: 385 och II: 430 — för budgetåret 1970/71 till *Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 20 769 000 kr.

14:o) **Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för riksdagstrycket m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten B 2 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för riksdagstrycket m. m.* ett förslagsanslag av 4 165 000 kr.

15:o) **Den inre riksdagsförvaltningen: Utgivande av särskilda publikationer.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten B 3 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Utgivande av särskilda publikationer* ett reservationsanslag av 135 000 kr.

16:o) **Den inre riksdagsförvaltningen: Utredning om riksdagens hus m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten B 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Utredning om riksdagens hus m. m.* ett reservationsanslag av 560 000 kr.

17:o) **Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för provisoriska lokaler.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten B 5 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Den inre riksdagsförvaltningen: Kostnader för provisoriska lokaler* ett reservationsanslag av 12 300 000 kr.

18:o) **Allmänt kyrkomöte.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten C hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Allmänt kyrkomöte* ett förslagsanslag av 1 107 000 kr.

19:o) **Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten D 1 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 5 016 000 kr.

20:o) **Riksgäldskontoret: Kostnader vid emission av statslån m. m.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten D 2 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksgäldskontoret: Kostnader vid emission av statslån m. m.* ett förslagsanslag av 3 370 000 kr.

21:o) **Riksdagsbiblioteket: Förvaltningskostnader.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten D 3 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagsbiblioteket: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 1 301 000 kr.

22:o) **Riksdagsbiblioteket: Bokinköp och bokbindning.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten D 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagsbiblioteket: Bokinköp och bokbindning* ett reservationsanslag av 325 000 kr.

23:o) **Riksdagens ombudsmannaexpedition.** Under punkten D 5 föreslår styrelsen för riksdagens förvaltningskontor att för budgetåret 1970/71 anvisas till Riksdagens ombudsmannaexpedition ett förslagsanslag av 3 129 000 kr. I sin anslagsframställning har riksdagens ombudsmän redovisat uppgifter om antalet nya ärenden t. o. m. den 15 september 1969 och uttalat att den ökade tillströmningen av ärenden gör det sannolikt att registratorsexpeditionen måste tillföras ytterligare en tjänst inom en inte alltför avlägsen framtid. Tillräcklig överblick över utvecklingen har dock ansetts saknas som underlag för framställning om inrättande av en sådan tjänst. Av nu tillgänglig statistik framgår att under hela år 1969 registrerats 3 128 nya ärenden mot 2 656 under år 1968.

Utskottet anser att det med hänsyn till den ökade tillströmningen av ärenden är motiverat att registratorsexpeditionen vid riksdagens ombudsmannaexpedition förstärks med en tjänst för kvalificerat biträde och beräknar medel härför. Utskottet hemställer alltså

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagens ombudsmannaexpedition* ett förslagsanslag av 3 161 000 kr.

24:o) **Riksdagens revisorer och deras kansli.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten D 6 hemställer utskottet att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Riksdagens revisorer och deras kansli* ett förslagsanslag av 1 037 000 kr.

25:o) **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader.** Under punkten D 7 har styrelsen för riksdagens förvaltningskontor föreslagit att för budgetåret 1970/71 anvisas till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader ett förslagsanslag av 1 125 000 kr.

Nordiska rådets svenska delegation anför i sin framställning den 6 maj 1970 att beräkningarna av kostnaderna för delegationens kanslipersonal under budgetåret 1970/71 är osäkra. Sannolikt kommer från den 1 januari 1971 att inrättas en tjänst som presidiesekreterare, till vars kansli vissa tjänster i delegationens kansli kan väntas överföras. I samband därmed avses en omorganisation ske av delegationens kansli, varvid vissa kostnadsbesparingar kan uppkomma.

Utskottet tillstyrker styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 1 125 000 kr.

26:o) **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet.** Under punkten D 8 har styrelsen för riksdagens förvaltningskontor föreslagit att för budgetåret 1970/71 anvisas till Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet ett förslagsanslag av 286 000 kr.

Nordiska rådets svenska delegation redovisar i sin framställning den 6 maj 1970 ett förslag som förelagts de nordiska regeringarna, enligt vilket bl. a. nu gällande fördelningsprinciper för rådets gemensamma kostnader ändras. Härvid skulle Sveriges andel av dessa kostnader, vilken för närvarande är 16/69, den 1 januari 1971 stiga till 47 procent. Med tillämpande av dessa fördelningsprinciper och på grundval av bl. a. en av rådets presidium upprättad budget för rådets gemensamma utgifter under år 1971 beräknar Nordiska rådets svenska delegation Sveriges andel av rådets gemensamma utgifter budgetåret 1970/71 till 448 500 kr.

Utskottet har inte något att erinra mot den beräkning av medelsbehovet som Nordiska rådets svenska delegation redovisat och hemställer

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet* ett förslagsanslag av 449 000 kr.

27:o) **Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten D 9 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli: Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt* ett förslagsanslag av 75 000 kr.

28:o) **Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten E 1 hemställer utskottet att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande* ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

29:o) **Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande.** Med tillstyrkande av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag under punkten E 2 hemställer utskottet att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande* ett förslagsanslag av 1 200 000 kr.

30:o) **Kommittéer m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten E 3 hemställer utskottet att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Kommittéer m. m.* ett förslagsanslag av 35 000 kr.

31:o) **Täckning av merkostnader för löner och pensioner m. m.** Med tillstyrkande av styrelsens för riksdagens förvaltningskontor förslag under punkten E 4 hemställer utskottet

att riksdagen för budgetåret 1970/71 anvisar till *Täckning av merkostnader för löner och pensioner m. m.* ett förslagsanslag av 1 000 kr.

Slutsumman av huvudtiteln för riksdagen och dess verk m. m. kommer vid bifall till vad utskottet sålunda föreslagit att i riksstaten för budgetåret 1970/71 utgöra 90 639 000 kr., vilket innebär en ökning i förhållande till gällande riksstat med 18 351 000 kr. och i förhållande till det i statsverkspropositionen upptagna beloppet med 964 000 kr. Specifikation av de beräknade utgifterna under huvudtiteln, innefattande förslag till stater, är såsom *bilaga* fogad vid detta utlåtande.

Stockholm den 26 maj 1970

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande

vid behandlingen av frågan om översättningshjälp under punkten 13:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Palm (s), Åkerlund (m), Mattsson (cp)*, Stadling (s)* och Annerås (fp)*;

från andra kammaren: herrar Regnéll (m), Hagnell (s)*, Börjesson i Glömminge (cp)*, Larsson i Umeå (fp)*, Rask (s), Haglund (s), Stridsman (cp) och Brännström (s)*,

vid behandlingen av punkten 13 i övrigt samt punkterna 1—12 och 14—31:

från första kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Stefanson (fp), Palm (s), Åkerlund (m), Lundin (s) och Brundin (m)**;

från andra kammaren: herrar Regnéll (m), Hagnell (s)**, Bengtsson i Landskrona (s), Nordberg (s) och Stridsman (cp).

* Ej närvarande vid justeringen.

** Ej närvarande vid justeringen av punkten 13 i ifrågavarande del.

Specifikation
till anslagen under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m.
för budgetåret 1970/71

A. Riksdagen

1. Arvoden m. m. till riksdagens ledamöter, förslagsanslag		
Första kammaren, förslagsvis	4 106 000	
Andra kammaren, förslagsvis	6 333 000	
Enkammarriksdagen, förslagsvis	9 516 000	
Arbetsgivaravgifter m. m., förslagsvis	1 212 000	21 167 000
2. Reseersättningar m. m. till riksdagens ledamöter, förslagsanslag		5 385 000
3. Riksdagsledamöters deltagande i Europarådets verksamhet, förslagsanslag		236 000
4. Riksdagsutskottens studieresor m. m., förslagsanslag		
Riksdagsutskottens resor, förslagsvis	550 000	
Resor enligt beslut av talmanskonferensen, förslagsvis	100 000	650 000
5. Bidrag till studieresor, reservationsanslag		100 000
6. Representation m. m., förslagsanslag		275 000
7. Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, förslagsanslag		100 000
8. Bidrag till Sällskapet Riksdagsmän och forskare		20 000
9. Bidrag till Europarörelsens riksdagsgrupp		30 000
10. Bidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier, förslagsanslag		1 370 000
11. Pensioner åt f. d. riksdagsledamöter m. fl., förslagsanslag		3 800 000
12. Utgivande av otryckta ständsprotokoll, reservationsanslag		75 000

B. Den inre riksdagsförvaltningen

1. Förvaltningskostnader, förslagsanslag

Utgifter

Arvoden till ledamöter av förvaltningskontorets styrelse (förvaltningsstyrelsen) och suppleanter för dessa, förslagsvis	41 000
Avlöningar till tjänstemän m. fl., förslagsvis ..	8 813 000

Arvoden i övrigt samt särskilda ersättningar, förslagsvis	20 000	
Sjukvård m. m., förslagsvis	35 000	
Reseersättningar, förslagsvis	160 000	
Reparation och underhåll av riksdagshuset m. m., förslagsvis	125 000	
Riksdagens restaurang, förslagsvis	50 000	
Lokalkostnader, förslagsvis	8 005 000	
Expenser, förslagsvis	1 960 000	
Kostnader för översättningsarbete, förslagsvis	30 000	
Publikationstryck, förslagsvis	210 000	
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	2 022 000	
Övriga utgifter, förslagsvis	610 000	
	<u>22 081 000</u>	
Särskilda uppbördsmedel		
Ersättning för utlånad personal	—132 000	
Influtna hyror m. m.	—1 175 000	
Försäljning av informationsmaterial	—5 000	20 769 000
<u>2. Kostnader för riksdagstrycket m. m., förslagsanslag</u>		
Utgifter		
Tryckpapper, förslagsvis	574 500	
Riksdagshandlingar:		
Tryckningskostnader, förslagsvis	3 071 000	
Bokbinderikostnader, förslagsvis	865 500	
Kommittétryck, förslagsvis	54 000	
	<u>4 565 000</u>	
Särskilda uppbördsmedel		
Försäljning av riksdagstryck	—400 000	4 165 000
<u>3. Utgivande av särskilda publikationer, reservationsanslag .....</u>		135 000
<u>4. Utredning om riksdagens hus m. m., reservationsanslag .....</u>		560 000
<u>5. Kostnader för provisoriska lokaler, reservationsanslag .....</u>		12 300 000
C. Allmänt kyrkomöte		
<u>1. Allmänt kyrkomöte, förslagsanslag .....</u>		1 107 000
D. Riksdagens verk		
Riksgäldskontoret		
<u>1. Förvaltningskostnader, förslagsanslag</u>		
Utgifter		
Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige, förslagsvis	78 300	

Avlöningar till tjänstemän m. m., förslagsvis . .	3 324 700
Arvoden i övrigt och särskilda ersättningar, förslagsvis	3 000
Sjukvård, förslagsvis	20 000
Reseersättningar, förslagsvis	21 000
Lokalkostnader, förslagsvis	319 000
Expenser, förslagsvis	284 000
Publikationstryck, förslagsvis	19 100
Kostnader för maskinell kontroll av inlösta vinster, förslagsvis	132 000
Obligationssortering genom automatisk databehandling, förslagsvis	50 000
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	765 000
	<hr/>
	5 016 100

Särskilda uppbördsmedel

Försäljning av publikationstryck	—100	5 016 000
	<hr/>	

2. *Kostnader vid emission av statslån m. m.*, förslagsanslag**Utgifter**

Obligationspapper, förslagsvis	100 000
Värdepapperstryck, förslagsvis	650 000
Annonsering m. m., förslagsvis	2 600 000
Vinstutlottning på premielånen, förslagsvis . .	55 000
	<hr/>
	3 405 000

Särskilda uppbördsmedel

Inkomster i samband med datamaskindragning m. m.	—35 000	3 370 000
	<hr/>	

Riksdagsbiblioteket3. *Förvaltningskostnader*, förslagsanslag**Utgifter**

Arvoden till styrelsens ledamöter och suppleanter, förslagsvis	4 000
Avlöningar till tjänstemän, förslagsvis	884 000
Sjukvård, förslagsvis	5 000
Reseersättningar, förslagsvis	7 000
Lokalkostnader, förslagsvis	60 000
Expenser, förslagsvis	93 000
Publikationstryck, förslagsvis	45 000
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	203 000
	<hr/>
	1 301 000

4. *Bokinköp och bokbindning*, reservationsanslag . . . . . 325 000**Riksdagens ombudsmannaexpedition**5. *Riksdagens ombudsmannaexpedition*, förslagsanslag

Utgifter

Avlöningar till tjänstemän, förslagsvis	2 281 000	
Arvoden och särskilda ersättningar, förslagsvis	100 000	
Sjukvård, förslagsvis	3 000	
Reseersättningar, förslagsvis	35 000	
Därav: utrikes resor	2 000	
Lokalkostnader, förslagsvis	70 000	
Expenser, förslagsvis	124 000	
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	548 000	3 161 000

Riksdagens revisorer och deras kansli6. *Riksdagens revisorer och deras kansli, förslagsanslag*

Utgifter

Arvoden till revisorerna, förslagsvis	122 000	
Avlöningar till tjänstemän, förslagsvis	659 000	
Sjukvård, förslagsvis	1 000	
Reseersättningar, förslagsvis	50 000	
Lokalkostnader, förslagsvis	55 000	
Expenser, förslagsvis	16 000	
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	134 000	1 037 000

Nordiska rådets svenska delegation och dess kansli7. *Förvaltningskostnader, förslagsanslag*

Utgifter

Arvoden för medlemmars deltagande i sammanträden, förslagsvis	8 000	
Arvoden till medlemmar av arbetsutskottet, förslagsvis	8 000	
Avlöningar till tjänstemän, förslagsvis	611 000	
Sjukvård, förslagsvis	1 000	
Reseersättningar, förslagsvis	200 000	
Lokalkostnader, förslagsvis	34 000	
Expenser, förslagsvis	123 000	
Lönekostnadspålägg, förslagsvis	140 000	1 125 000

8. *Andel i gemensamma kostnader för Nordiska rådet, förslagsanslag*

Utgifter

Arvoden till gemensam personal, förslagsvis . .	113 500	
Reseersättningar m. m., förslagsvis	17 500	
Tryckningskostnader, förslagsvis	260 100	
Informationsmaterial, förslagsvis	35 000	
Konferenser, förslagsvis	23 000	
	449 100	

Särskilda uppbördsmedel

—100

449 000

9. *Andel i kostnaderna för tidskriften Nordisk Kontakt, förslagsanslag*

Utgifter

Kostnader för utgivande av Nordisk Kontakt, förslagsvis	75 200	
Särskilda uppbördsmedel	<u>—200</u>	75 000

E. Diverse

1. <i>Vinstutlottning i samband med ungdomens lönsparande, förslagsanslag .....</i>		1 300 000
2. <i>Vinstutlottning i samband med allmänt lönsparande, förslagsanslag .....</i>		1 200 000
3. <i>Kommittéer m. m., förslagsanslag .....</i>		35 000
4. <i>Täckning av merkostnader för löner och pensioner m. m., förslagsanslag .....</i>		<u>1 000</u>
Summa		90 639 000

Till Riksdagen

Kompletterande anslagsframställning för budgetåret 1970/71

I årets statsverksproposition upptogs anslaget Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader med ett preliminärt beräknat belopp i avbidan på särskild skrivelse i ämnet från styrelsen för riksdagens förvaltningskontor.

Styrelsen anmäler nu i denna framställning förslag till organisation av riksdagens förvaltningsstyrelse och medelsbehoven för budgetåret 1970/71 under anslaget Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader.

1. Inledning

1969 års organisationsutredning har 27.11.1969 till talmanskonferensen överlämnat ett betänkande om enkammarriksdagens förvaltnings- och personalorganisation. I betänkandet redovisas förslag till organisation av enkammararens kansli varjämte förslag i övrigt läggs fram, som i väsentliga hänseenden påverkar det centrala förvaltningsorganets organisation och ställning i den blivande enkammarriksdagen. En grundläggande princip i betänkandet är att personaltjänst och andra servicefunktioner för enkammarriksdagen i sin helhet bör omhändertas av det centrala förvaltningsorganet, *riksdagens förvaltningsstyrelse*. Organisationsutredningen har sedermera fått i uppdrag att lägga fram förslag till personalorganisation för utskottsväsendet. Arbetet härmed pågår f. n. och väntas inom kort resultera i ett betänkande.

Inom förvaltningskontoret har vissa undersökningar bedrivits rörande förvaltningsstyrelsens organisation på grundval av såväl organisationsutredningens framlagda förslag som de förutsättningar i övrigt, som enkammarreformen och de nya lokalerna vid Sergels torg innebär. Oberoende av enkammarreformen erfordras dock vissa personalförstärkningar. Styrelsen redovisar i det följande sina överväganden och förslag.

2. Förvaltningsorganisationen

2.1. Inledning

Organisationsutredningen föreslår att vissa uppgifter, som i dag handhas av kammarkanslierna skall föras över till förvaltningsorganet. Det är

- a) studiebesök hos riksdagen, föreläsningar och skolkontakter
- b) utarbetande och framställning av visst studiematerial
- c) framställning av förteckningar över riksdagens ledamöter och ledamöterna av utskotten m. fl. organ
- d) språkundervisning för ledamöter och tjänstemän samt
- e) handläggning av ärenden om kanslistöd till riksdagsgrupperna.

Frågor gällande tjänstetillsättningar, tjänstledighet, vikariat, fyllnads-tjänstgöring m. m. kommer att öka, då förvaltningsorganet förutsätts svara för dessa ärenden inom hela den inre riksdagsförvaltningen.

De nya lokalerna vid Sergels torg med bl. a. komplicerad teleteknisk utrustning, utökad vakthållning och service samt uthyrning av de s. k. kombinationsrummen skapar också problem som måste lösas inom ramen för den nya organisationen.

Organisationsutredningen har i sitt betänkande 27.11.1969 föreslagit att tjänsten som direktör i förvaltningsorganet i likhet med tjänsten som kammarsekreterare placeras i lönegrad C 5. I fråga om anställningsformen för dessa tjänster har utredningen lagt fram förslag endast beträffande tjänsten som kammarsekreterare. Styrelsen föreslår att tjänsten som direktör tillsätts med förordnande för bestämd tid (Cp).

Enligt instruktionen för riksdagens förvaltningskontor (RFS 1967:3) skall det finnas fem arbetsenheter. Förvaltningskontorets styrelse har senast 30.5.1968 beslutat om en provisorisk sammanslagning av andra och tredje arbetsenheterna. Den nu gällande organisationen har visat sig ha god funktionsduglighet.

Oberoende av antalet arbetsenheter kan förvaltningskontorets organisation i ett avseende sägas fungera mindre väl som allmänt administrativa uppgifter, besvarande av remisser och utredningar i huvudsak måst utföras av direktören och chefen för andra arbetsenheten. Basen för denna betydande del av förvaltningskontorets verksamhet har visat sig vara alltför smal för att önskad effektivitet skall kunna ernås. Det har också inneburit en tung arbetsbörda fränsett de just nu aktuella byggnadsfrågorna.

I fortsättningen har förutsatts att antalet arbetsenheter skall vara fyra. De hör kallas enheten för intendenturfrågor, enheten för administrativa frågor, enheten för riksdagstryck samt Riksdagens informationstjänst. Sistnämnda beteckning har hämtats från organisationsutredningens förslag. Enhetsbenämningarna synes böra införas i en blivande instruktion.

I huvudsak övertar förvaltningsstyrelsen det nuvarande förvaltningskontorets organisation. De förändringar som föreslås, redovisas i det följande under respektive enheter.

2.2. Enheten för intendenturfrågor

2.2.1. Vaktmästarorganisationen

För utredning hur vaktmästerigöromålen skall vara organiserade vid enkammarriksdagen, Sergels torg, har en särskilt tillsatt kommitté arbetat. Rapport har avgivits till förvaltningskontoret 3.9.1969.

Kommittén föreslår en organisation som under förrådsförvaltaren är uppdelad på fem serviceenheter. De är bevakningstjänst, kammarservice, utskottsservice, gemensamma servicefunktioner och tryckeriservice. Den sistnämnda skulle dock tills vidare liksom hittills fungera inom enheten för riksdagstryck. Antalet arbetsledare har uppskattats till fem och övrig vaktmästeripersonal till 63 personer. Antalet årsanställda föreslås utgöra ca 90 % mot ca 70 % f. n.

Kommitténs förslag har varit remitterat till berörd personalorganisation och vissa befattningshavare inom riksdagsförvaltningen.

Enligt gällande organisation skall förrådsförvaltaren utöva närmaste förmanskapet över riksdagens vaktmästarkår. I praktiken har övervaktmästarna och utskottens vaktmästare en mycket självständig ställning. Uppkommande problem framläggs som regel direkt eller slussas via förrådsförvaltaren till den ansvarige enhetschefen.

Det synes föga sannolikt att förhållandena i detta avseende skulle ändras genom den föreslagna vaktmästarorganisationen. Förrådsförvaltaren torde, med hänsyn till de arbetsuppgifter som i det följande föreslås för honom, inte kunna hinna utföra något meningsfullt förmansskap för vaktmästarpersonalen.

Organisationen föreslås därför få följande utseende. Under chefen för enheten för intendenturfrågor uppdelas vaktmästargöromålen på två enheter, dels kammarservice, dels gemensam service. Det förutsättes härvid att förslag om utskottens servicefunktioner kommer att läggas fram av organisationsutredningen. Vad gäller antalet tjänster i vaktmästarorganisationen utgår styrelsen i allt väsentligt från de beräkningar, som kommittén redovisat.

De vaktmästarfunktioner som hör till *kammarservice* är specifika och torde inte återfinnas inom statsförvaltningen i övrigt. För tjänstgöring hos kammaren fordras bl. a. utpräglat personminne, stark serviceinriktning och god kännedom om tekniska hjälpmedel i plenisalen. Långa plena kan medföra att dessa vaktmästare i betydande utsträckning och med kort varsel måste vara beredda att tjänstgöra på övertid. För kammarservice föreslås en arbetsledare och 14 vaktmästare. Två biträdande arbetsledare erfordras, en för foajé och en för kammarkansli.

För de vaktmästare som ingår i den *gemensamma servicen* synes arbetsuppgifterna i stort överensslämma med de expeditionsvaktsgöromål som allmänt förekommer inom statliga verk och myndigheter. Styrelsen föreslår en arbetsledare som till sitt förfogande för bevakning, reprografi, budskick-

ning m. m. får 25 vaktmästare. Några av dessa kan sägas vara fast placerade hos Riksdagens informationstjänst (2), direktören (1) och förrådsförvallaren (6) och därför endast organisatoriskt höra till denna underenhet. Två biträdande arbetsledare erfordras. En svarar för reprocentral och budcentral, en för bevakningspersonalen.

Vidare föreslås en receptionist för tjänstgöring i huvudentrén.

För nattvaktstjänstgöring föreslås att liksom hittills tjänster köps av lämpligt vaktbolag.

Tryckeriexpeditionens vaktmästare föreslås höra till tryckerienheten. Styrelsen återkommer i det följande härtill.

Genomförandet av enkammarreformen och lokalerna vid Sergels torg innebär osäkra moment vid ifrågavarande personaldimensionering. Den här föreslagna organisationen kan därför visa sig vara otillräcklig. Om så skulle bli fallet bör erforderliga förstärkningar kunna ske under löpande budgetår.

2.2.2. Förvaltar detaljen

Förrådsförvaltarens huvuduppgift bör framdeles vara tillsyn och vård av lokaler och inventarier. Riksdagshuset har 280 rum och ytan är 10 795 m² exklusive entréer, hallar och andra gemensamma utrymmen. För Sergels torg är motsvarande siffror 800 rum och 20 565 m².

Det bör särskilt ankomma på förrådsförvaltaren att ha överinseendet över ledamöternas arbetsrum i hotelldelen. Till sin hjälp föreslås han få fem våningsvaktmästare, som organisatoriskt redovisas under gemensam service.

Förrådshållningen vid Sergels torg kommer att bli avsevärt större än f. n., bl. a. tillkommer sänglinne. För att i huvudsak sköta förrådet behöver förrådsförvaltaren till sin hjälp en vaktmästare. Denne redovisas på samma sätt som våningsvaktmästarna.

I större utsträckning än f. n. bör förrådsförvaltaren ombesörja inköp. Det gäller inte blott skrivmateriel och diverse förbrukningsartiklar utan även vissa inventarier och maskiner. En begränsning av inköpsrätten bör dock ske i arbetsordningen.

Liksom hittills bör förrådsförvaltaren ha förmanskap för städpersonalen, som f. n. består av en överstäderska och ca 30 städerskor.

Antalet städerskor för de provisoriska riksdagslokalerna har av särskilt anlita expertis beräknats till 78. Därtill kommer tre à fyra städledare. En av dessa städledare torde i huvudsak få ägna sig åt administrativa uppgifter.

2.2.3. Teknisk service

Till den nuvarande maskindetaljens arbetsområde hör dels riksdagshusets fasta maskinanläggning och annan därtill hörande tyngre teknisk utrustning, dels teleteknisk utrustning inbegripet voteringsanläggningarna.

Efter riksdagens flyttning till Sergels torg kommer därför en mycket stor del av detaljens arbetsuppgifter att fortfarande finnas kvar i riksdagshuset fram till dess huset rivs eller byggs om. Vid Sergels torg kommer ansvaret för värme, ventilation och sanitära system att åvila fastighetsägaren-Stockholms stad. Detaljens arbetsuppgifter inom de provisoriska riksdagslokaler koncentreras till det teletekniska området men bör också innefatta skötsel av armaturer med tillhörande lampbyten.

Planeringen av hur riksdagshuset fortsättningsvis skall disponeras innebär vissa problem. Stockholms läns storlandsting förhyr under 1971 första kammarens plenisal och en del därtill hörande utrymmen. Riksbanken har förklarat att man önskar disponera vissa delar av huset, och byggnadsstyrelsen vill hyra lokaler i riksdagshuset för ett flertal statliga myndigheter. Att svara för denna lokaluthyrning samt vård och underhåll i övrigt av riksdagshuset torde bli tidskrävande arbetsuppgifter som skulle fordra att en särskild tjänst med ansvar för dessa uppgifter inrättades.

Principiellt anser styrelsen att statliga myndigheters lokalbehov i första hand bör tillgodoses vid uthyrning av riksdagshuset. Då byggnadsstyrelsen svarar för merparten av den statliga lokalanskaffningen har styrelsen funnit det lämpligt att inleda underhandlingar med byggnadsstyrelsen om upplåtelse till ämbetsverket av riksdagshuset. Inom ramen för denna upplåtelse bör lokalbehoven för riksdagens verk tillgodoses. Möjligheten att överföra maskindetaljens tjänster till byggnadsstyrelsens personalorganisation bör även övervägas i detta sammanhang. För maskinanläggningens skötsel behövs enligt tillämpade normer tjänster för en maskinchef, en maskinförman och två reparatörer.

I lokalerna vid Sergels torg kommer i plenisalen att finnas en mycket komplicerad teleteknisk utrustning. Ett särskilt teknikerrum kommer att finnas varifrån vissa manöverfunktioner skall utföras under pågående plena.

Efter att ha inhämtat synpunkter från den av förvaltningskontoret anlitade el-konsulten har det bedömts att minst två tjänstemän bör vara insatta i anläggningarnas handhavande och skötsel. Arbetet i teknikerrummet måste anses krävande och arbetspassen måste därför vara korta. En av dessa tjänstemän bör vara en kvalificerad tekniker med allsidig kännedom om handhavande av förstärkaranläggningar, ITV-system samt optiska och akustiska signalutrustningar. Han bör vidare vara förtrogen med skötsel och manövrering av stillbilds- och 16 mm filmprojektorer.

Tjänsten för den kvalificerade teknikern bör inrättas fr. o. m. 1.7.1970 för att innehavaren skall kunna följa installationerna och därigenom bli bekant med anläggningen.

För bandinspelning av kammardebatten och för talprov behövs två tekniker. Arbetsuppgifterna kan kombineras med reparation av bandspelare, dikteringsmaskiner, skrivmaskiner m. m. I dag kombinerar en reparatör

dessa uppgifter med uppgifter som vaktmästare på debattprotokollet. Till sin hjälp har han en vaktmästare som huvudsakligen gör talprov och reparerar bandspelare. Nu ifrågasavarande tekniker bör utbildas för att tjänstgöra som avbytare i teknikerrummet.

För reparation och rengöring av armaturer samt lampbyten torde en tjänst som reparatör erfordras. Till denna tjänst bör knytas ansvaret också för förrådet av el- och teleteknisk materiel.

Ansvaret för teknikergruppen vid Sergels torg bör anförtros åt den tidigare omnämnda kvalificerade teknikern.

I avvaktan på att frågan om skötseln av riksdagshuset slutgiltigt lösts anser styrelsen att den nuvarande maskindetaljen bör delas. Viss personal skulle eljest tvingas alternera mellan Sergels torg och Helgeandsholmen, vilket skulle medföra mycken spilltid och försämrad service. Arbetsuppgifterna i de två byggnaderna är också artskilda.

2.2.4. Hantverksdetaljen

Hantverksdetaljen svarar f. n. för både underhåll av fastigheten (vid sidan av maskindetaljen) och av möbler och andra inventarier. Hantverksdetaljen består av en verkstadsförman och en hantverkare. Därtill kommer en tillfälligt anställd hantverkare.

Därest förvaltningsstyrelsen fortsättningsvis kommer att svara för förvaltningen av riksdagshuset kräver underhåll av såväl byggnad som möbler att en ny tjänst inrättas för dessa uppgifter med tjänsteställe i riksdagshuset. Frågan härom torde tills vidare få anstå.

Inom riksdagshuset finns en tapetserarverkstad. Den drivs av en enskild förelagare, som betalas per timme. Enligt gällande arbetsordning har förrådsförvaltaren överinseendet över utförda arbeten. Efter flyttningen till Sergels torg kommer tapetserarverkstaden att ligga i omedelbar anslutning till snickeriverkstaden. Det synes mest praktiskt att hantverksdetaljens förman, som också torde lämna de flesta uppdragen till tapetseraren, får överta tillsynen.

2.3. Enheten för administrativa frågor

Som nämnts i det föregående är nuvarande andra och tredje arbetsenheterna provisoriskt sammanslagna. Styrelsen förordar att sammanslagningen görs definitiv vid förvaltningsstyrelsens tillkomst.

Chefen för enheten är den som närmast biträder direktören med utredningar, besvarandet av remisser och allmänna förvaltningsgöromål och har ansvaret för merparten av förvaltningskontorets allmänt administrativa ärenden. Det innebär att han utreder ärenden av skilda slag, som sedan föredrages för styrelsen eller direktören. Enligt särskilda beslut är den nuvarande enhetschefen direktörens ställföreträdare och organisationsföredragande. Han är vidare protokollförare vid styrelsens sammanträden.

Hans arbetsuppgifter är skiftande både till karaktär och svårighetsgrad. Arbetsvolymen måste bedömas ha sådan omfattning att långsiktig planering sällan hinns med. Enligt styrelsens uppfattning erfordras redan av detta skäl en utökning av personalresurserna inom enheten.

Enligt gällande instruktion utses ställföreträdare för direktören av styrelsen. Någon närmare anknytning av denna funktion till viss tjänst är ej fastslagen. Erfarenheterna har emellertid visat att ställföreträdarskapet lämpligen bör knytas till tjänsten som chef för enheten för administrativa frågor. Innehavaren av denna tjänst har genom sina arbetsuppgifter, främst de organisatoriska och personaladministrativa ärendena samt budgetfrågorna, den bästa överblicken över förvaltningskontorets verksamhetsområde. Det nära samarbetet med direktören förstärker ytterligare detta förhållande. Styrelsen föreslår att ställföreträdarskapet knyts till ifrågakvarande tjänst.

Organisationsutredningen föreslår i sitt betänkande att beslutanderätten i alla personalärenden utom arbetsledningen inom resp. kanslier läggs på förvaltningsstyrelsen. Vidare innebär organisationsutredningens förslag att det ställs större krav på förvaltningsstyrelsen än på det nuvarande förvaltningskontoret, särskilt i fråga om personaladministrationen. Organisationsutredningen förordar att riksdagens tjänstemän i fråga om tjänstgöring mellan riksdagssessionerna skall sortera under riksdagens centrala förvaltningsorgan. Beträffande heltidsanställda stenografer sägs, att den centrala instansens bestämmanderätt inte bara bör gälla mellan sessionerna utan även under sessionerna. I den mån deras arbetskraft inte tas i anspråk för framställning av debattprotokoll, bör de stå till den centrala instansens förfogande och tjänstgöra där de kan göra de värdefullaste insatserna.

Inledningsvis har berörts vissa uppgifter som i dag åvilar kammarkanslierna men som organisationsutredningen bedömt böra föras över till riksdagens förvaltningsorgan. Det är studiebesök, skolkontakter, utarbetandet av studiematerial, matriklar, språkundervisning för ledamöter och tjänstemän samt ärenden om kanslistöd till riksdagsgrupperna.

De uppgifter som föreslås överflyttade till förvaltningsstyrelsen torde lämpligen böra beredas inom förevarande enhet. Speciellt tung blir den utökade personaladministrationen.

Med beaktande av vad ovan anförts föreslår styrelsen att enheten under enhetschefen delas upp på två detaljer, en löne- och pensionsdetalj och en kanslidetalj med i huvudsak följande uppgifter.

L ö n e- o c h p e n s i o n s d e t a l j e n svarar för personalregistrering, frågor som rör uträkning av arvoden, ersättningar, löner och pensioner samt bereder i övrigt pensionsärenden. Arbetsuppgifterna motsvarar i stort sett dem som f. n. åvilar den tredje arbetsenheten. Personalstyrkan föreslås tills vidare vara oförändrad.

K a n s l i d e t a l j e n handlägger tjänstetillsättningsärenden och andra därmed sammanhängande personalärenden, personalutbildnings- och personalvårdsfrågor samt organisations- och rationaliseringsfrågor. Vidare bör

denna detalj förutom vissa utredningsuppdrag svara för kostnadsuppföljning, kontakter med skolor, planering av studiebesök och sammanställning av Aktuellt från riksdagens förvaltningskontor. I avvaktan på att erfarenheter vunnits av den nya organisationen bör för detaljen inrättas två nya tjänster. Det kan dock redan nu fastslås att volymen på arbetsuppgifterna torde bli för stor för två befattningshavare. Mot den bakgrunden att stenografernas fyllnadstjänstgöring enligt organisationsutredningens förslag även under sessionstid skall bestämmas av förvaltningsstyrelsen, bör det emellertid vara möjligt för detaljen att anlita stenografer för vissa uppgifter.

Den ena av de föreslagna tjänsterna bör vara avsedd för en kvalificerad handläggare som självständigt kan utföra utredningar och bl. a. har goda insikter i personaladministrativt arbete. Endast med en kvalificerad handläggare på denna tjänst kan behövlig avlastning för enhetschefen erhållas. Den andra tjänsten bör inrättas för beredande uppgifter.

2.4. Enheten för riksdagstryck

Tryckeriexpeditionen. F. n. hör tryckeriexpeditionens personal organisatoriskt samman med övrig vaktmästarpersonal. Tryckeriexpeditionen som sådan hör dock till arbetsenheten för frågor angående riksdagstryck m. m. Den kommitté, som utrett vaktmästargöromålen, har föreslagit att tryckeriexpeditionens personal skulle ingå i en samlad vaktmästarorganisation under förrådsförvaltaren och således tillhöra samma enhet som övrig vaktmästarpersonal.

Mycket starka skäl talar emellertid för att överföra tryckeriexpeditionens personal till enheten för riksdagstryck. Arbetsuppgifterna inom expeditionen skiljer sig väsentligt från övriga vaktmästargöromål.

Expeditionen bör under en arbetsledare ha sju tjänster för vaktmästare och en biträdestjänst.

Korrekturdetaljen har i dag tre extra ordinarie korrekturläsare. Antalet tjänster bör rätteligen vara fyra eftersom man läser i grupper om två och två. Styrelsen föreslår att en arvodestjänst som korrekturläsare ombildas till extra ordinarie fr. o. m. 1.7.1970.

2.5. Riksdagens informationstjänst

Antalet utrednings- och informationsuppdrag för den nuvarande upplysningstjänsten har ökat varje år sedan starten 1960. Under de senaste fem åren har uppdragen fördelat sig enligt följande:

1965	1966	1967	1968	1969
1 774	2 233	2 632	2 737	3 045

På försök har upplysningstjänsten sedan hösten 1969 arbetat på två detaljer, en för ekonomisk-statistiska uppdrag och en för juridiska och all-

männa uppdrag. Härigenom har bl. a. vunnits att ledningen och kontrollen av det löpande arbetet i väsentlig mån överförts från enhetschefen till de som sektionschefer tjänstgörande byrådirektörerna. Enhetschefen kan härigenom ägna mera tid åt planeringsuppgifter.

Försöksverksamheten har givit positiva erfarenheter. Styrelsen anser att uppdelningen på två detaljer bör göras permanent. Cheferna för detaljerna kommer härigenom att bli likställda i ansvarshänseende. På sikt torde detaljen för allmänna och juridiska ärenden bli uppdelad främst på grund av att dokumentationsfrågorna kräver speciella resurser.

Under sessionstid måste övertidsarbete utföras i betydande utsträckning för att bemästra arbetsuppgifterna. Någon ytterligare personalförstärkning har inte kunnat ske främst av brist på arbetslokaler. Det ökade antalet uppdrag visar emellertid klart behovet av ytterligare en fast tjänst för en handläggare, vilken bör inrättas i utbyte mot en motsvarande arvodestjänst. I övrigt bör eventuell förstärkning av den handläggande personalen tills vidare kunna ske i form av tillfälligt anställd personal.

Ansvällningen av kontorsgöromål föranleder att en ny biträdestjänst bör inrättas.

2.6. Vissa gemensamma frågor

Övergången till enkammarriksdagen och ianspråktagandet av de provisoriska lokalerna vid Sergels torg utgör osäkra moment vid bedömningen av personalbehovet. Styrelsens nu framlagda förslag bygger i väsentliga delar på förvaltningskontorets nuvarande organisation av vilken erfarenheterna varit goda. Den personalökning som styrelsen föreslår är mycket försiktigt bedömd och grundar sig mer på redan kända förhållanden än antaganden om de arbetsuppgifter som kan väntas tillkomma efter 1.1.1971. En översyn bör kunna ske sedan tillräckliga erfarenheter av arbetet vid enkammarriksdagen erhållits. Styrelsen finner det naturligt att förvaltningsstyrelsens organisation blir flexibel, vilket ger möjligheter att av arbetstekniska skäl omfördela arbetsuppgifter mellan enheter och detaljer.

De föreslagna nya tjänsterna torde få inrättas som extra ordinarie eller, i vissa fall, extra. I den mån ny tjänst har sin motsvarighet i ordinarie tjänst i förvaltningskontoret bör den senare tjänsten föras på övergångsstat.

2.7. Sammanfattning

Styrelsen föreslår att förvaltningsstyrelsen organiseras på fyra namngivna enheter, nämligen enheten för intendenturfrågor, enheten för administrativa frågor, enheten för riksdagstryck samt Riksdagens informationstjänst.

En ny vaktmästarorganisation tillskapas med två detaljer, kammarservice och gemensam service, vardera under en arbetsledare som är direkt

underställd den chef som svarar för intendenturfrågor. Tryckeriexpeditionens personal hänförs till enheten för riksdagstryck. Förrådsförvaltarens funktioner ändrar karaktär. Maskindetaljens uppgifter koncentreras till nuvarande riksdagshus, varjämte en teknisk detalj tillskapas för uppgifter i de provisoriska lokalerna vid Sergels torg. Hantverksdetaljen får tillsynen över tapetserarverkstaden.

Enheten för administrativa frågor föreslås organiserad på två detaljer, en kanslidetalj och en löne- och pensionsdetalj. Funktionen som ställföreträdare för direktören knyts till tjänsten som enhetschef.

Riksdagens informationstjänst föreslås organiserad på två detaljer, en för ekonomisk-statistiska uppdrag och en för juridiska och allmänna uppdrag.

Den av styrelsen föreslagna organisationen av riksdagens förvaltningsstyrelse framgår av *bilaga 1*. Den närmare utformningen av vaktmästarorganisationen i enkammarriksdagen redovisas i *bilaga 2*.

3. Anslagsfrågor

Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader

1968/69 Utgift	19 791 654
1969/70 Anslag	² 12 829 000
1970/71 Förslag	20 739 000

¹ Anslagen Den inre riksdagsförvaltningen: Avlöningar och Den inre riksdagsförvaltningen: Övriga omkostnader.

² Utbetalt retroaktivt tillägg som bokförts budgetåret 1969/70 men hänförs till budgetåret 1968/69 uppgår till 84 897 kr.

	1969/70		Beräknad ändring 1.7—31.12.1970
Personal			
<i>Tvåkammarriksdagen</i>			
Kamrar och utskott m. fl.			
Handläggande personal	88		
Övriga personal	36	124	
Förvaltningskontoret			
Handläggande personal	27		+ 3
Övrig personal	71	98	+ 1
		222	+ 4
	1.1—30.6.1971		
<i>Enkammarriksdagen</i> ³			
Kammarkansliet			
Handläggande personal	26		
Övrig personal	9	35	
Förvaltningsstyrelsen			
Handläggande personal	31		
Övrig personal	85	116	
		151	

³ Utskottens personal ej redovisad här.

	1969/70	Beräknad ändring 1970/71
<i>Anslag</i>		
Arvoden till ledamöter av förvaltningskontorets styrelse (förvaltningsstyrelsen) och suppleanter för dessa	37 000	+ 4 000
Avlöningar till tjänstemän m. fl.	7 963 000	+ 850 000
Arvoden i övrigt samt särskilda ersättningar	20 000	—
Sjukvård m. m.	35 000	—
Resersättningar	260 000	- 100 000
Reparation och underhåll av riksdagshuset m. m.	250 000	- 125 000
Riksdagens restaurang	50 000	—
Lokalkostnader	395 000	+ 7 610 000
Expenser	2 015 000	- 55 000
Publikationstryck	60 000	+ 150 000
Lönekostnadspålägg	1 821 000	+ 201 000
Övriga utgifter	30 000	+ 580 000
	<hr/>	<hr/>
	12 936 000	+ 9 115 000
<i>Särskilda uppbördsmedel</i>		
Ersättning för utlånad personal	- 82 000	+ 50 000
Influtna hyror m. m.	- 20 000	+ 1 155 000
Försäljning av informationsmaterial	- 5 000	—
Summa kr.	<hr/>	<hr/>
	12 829 000	7 910 000

Anslagsposten Arvoden till ledamöter av förvaltningskontorets styrelse (förvaltningsstyrelsen) har uppräknats med 4 000 kr. Organisationsutredningen har i sitt betänkande föreslagit att förvaltningsstyrelsen skall förutom ordföranden — talmannen — ha åtta ledamöter och åtta suppleanter. Medelsbehovet har med utgångspunkt i nu gällande normer uppräknats i enlighet härmed.

Styrelsen för förvaltningskontoret har under budgetåret 1969/70 inrättat en halvtidstjänst som kontorsskrivare i Ag 13 vid centrala skrivbyrån för arbetsuppgifter hos internationella sekretariatet. Styrelsen har vidare inrättat en tjänst som riksdagsvaktmästare i lönegrad högst Ag 9 med placering vid upplysningstjänsten. En arvodestjänst som biträdande sekreterare i högst B 6 har slutligen inrättats hos tredje lagutskottet för kalenderåret 1970. Dessa tjänster har tillkommit för att arbetsuppgifterna inom resp. enheter skall kunna bemästras.

Under återopande av vad styrelsen anfört i del föregående om förvaltningsorganisationen bör medel anvisas för följande nya tjänster hos förvaltningskontoret, nämligen en tjänst avsedd för en kvalificerad tekniker (arbetsenheten för lokal- och intendenturfrågor), en tjänst avsedd för en kvalificerad handläggare (arbetsenheten för förhandlingsfrågor m. m.) samt en tjänst avsedd för en handläggare i utbyte mot en motsvarande arvodestjänst och en biträdestjänst (båda vid upplysningstjänsten). En extra

ordinarie tjänst som korrekturläsare bör inrättas i utbyte mot en motsvarande arvodestjänst (arbetsenheten för riksdagstryck). Nu ifrågavarande förändringar bör ske fr. o. m. 1.7.1970.

Medel bör vidare anvisas för inrättande fr. o. m. 1.1.1971 av följande tjänster vid förvaltningsstyrelsen, nämligen för tre tekniker, en reparatör och en receptionist (enheten för intendenturfrågor) samt en beredare (enheten för administrativa frågor). En arvodestjänst som riksdagsvaktmästare vid tryckeriexpeditionen torde omvandlas till biträdestjänst i lönegrad högst A 9.

Vad särskilt gäller vaktmästarorganisationen har styrelsen i det föregående föreslagit, att tjänster till ett sammanlagt antal av 53 bör finnas för kammarservice och gemensam service samt vid tryckeriexpeditionen. Frågan om utskottsorganisationens servicefunktioner kommer att underställas riksdagen i annat sammanhang. Tvåkammarriksdagens vaktmästarorganisation utgörs av 45 tjänster inklusive utskottens vaktmästarpersonal. Bortsett från personalen vid utskotten innebär styrelsens förslag en utökning av organisationen med åtta vaktmästartjänster.

Styrelsen har beräknat anslagsökningen under anslagsposten Avlöningar till tjänstemän m. fl. till 850 000 kr. Till viss del kan ökningen hänföras till löneomräkningar. I övrigt har styrelsen beräknat utrymme för lönekostnader för nya tjänster inom den inre riksdagsförvaltningen. Frågan om löneställningen för flertalet av dessa tjänster torde senare få underställas riksdagens lönedelegeration.

Anslagsposten Reseersättningar bör med hänsyn till belastningen under senare år minskas med 100 000 kr.

Anslagsposten Reparation och underhåll av riksdagshuset har nedräknats med 125 000 kr. Medel har beräknats för fortsatta reparationer av tak med 50 000 kr. I övrigt förutsätts endast sedvanligt nödvändigt underhåll.

Under anslagsposten Lokalkostnader har för innevarande budgetår anvisats 395 000 kr. För budgetåret 1970/71 bör medel för städning och för bevakning, som nu ingår i anslagsposten Expenser, tagas upp under Lokalkostnader. Kostnaderna för städning har beräknats till 950 000 kr. och för bevakning till 200 000 kr. Kostnaderna för bränsle, lyse och vatten beräknas öka med 40 000 kr. på grund av ökad elförbrukning efter inflyttningen vid Sergels torg. Hyreskostnaderna för de provisoriska lokalerna vid Sergels torg beräknas till 6 500 000 kr. Häri ingår kostnader för parkeringsplatser till ett belopp av 265 000 kr. Vissa utrymmen i kv. Rosenbad kommer att behållas t. v. Hyreskostnaderna uppskattas till ca 170 000 kr., varav 125 000 kr. hänför sig till tiden 1.7—31.12.1970.

För innevarande budgetår har under anslagsposten Expenser anvisats 2 015 000 kr. I beloppet ingår 685 000 kr. för städning och bevakning. Kostnaderna härför redovisas under anslagsposten Lokalkostnader. Ökade kostnader förutses till följd av utökad telefonväxel vid Sergels torg (275 000 kr.) samt för engångsanskaffningar av kontorsmaskiner (355 000 kr.). Anslags-

posten *Expenser* bör för budgetåret 1970/71 uppföras med (2 015 000 – 685 000 + 275 000 + 355 000 =) 1 960 000 kr.

Anslaget *Publikationstryck* har uppräknats med 150 000 kr. Enkammerreformen medför att ett nytt ljudbildband med texthäfte bör utarbetas för studieverksamheten främst i skolorna. Kostnaderna beräknas till 75 000 kr. Även en ny riksdagsbroschyr erfordras till en kostnad av 45 000 kr. Då det provisoriska riksdagshuset tas i bruk bör en introduktionsbroschyr finnas tillgänglig för ledamöter och besökande. Kostnaden för denna broschyr beräknas till 30 000 kr.

Belastningen på anslagsposten *Övriga utgifter* visar att en ökning bör ske med 10 000 kr. Vidare har 70 000 kr. beräknats för de på budgetåret fallande kostnaderna för en dokumentärfilm om tvåkammarriksdagen samt 500 000 kr. för kostnader i samband med flyttningen till Sergels torg inberäknat godsmottagning.

Under särskilda uppbördsmedel har upptagits ett med 50 000 kr. höjt belopp för ersättning till utlånad personal. Uppräkningen har skett till följd av ökad utlåning av vaktmästarpersonal samt ersättning för lönekostnads-pålägg.

Influtna hyror m. m. förväntas stiga med 1 155 000 kr. Uthyrning av riksdagshuset beräknas ge 750 000 kr. och plan 12 i hotelldelen av lokalerna vid Sergels torg 225 000 kr. Uthyrning av övernattningsrum till ledamöter i det provisoriska riksdagshuset har upptagits till 200 000 kr.

4. Hemställan

Under åberopande av vad styrelsen för riksdagens förvaltningskontor anfört i det föregående hemställer styrelsen att riksdagen

- a) godkänner den organisation av riksdagens förvaltningsstyrelse som styrelsen föreslagit,
- b) inrättar en tjänst som direktör i Cp 5 vid riksdagens förvaltningsstyrelse i utbyte mot en tjänst som direktör i högst Cp eller Cr 4,
- c) till *Den inre riksdagsförvaltningen: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1970/71 anvisar ett förslagsanslag av 20 739 000 kr.

I handläggningen av detta ärende har deltagit, förutom undertecknad ordförande, vice ordföranden Thorsten Larsson, herrar Wärnberg, Augustsson och Tistad, fru Kristensson samt herr Martinsson.

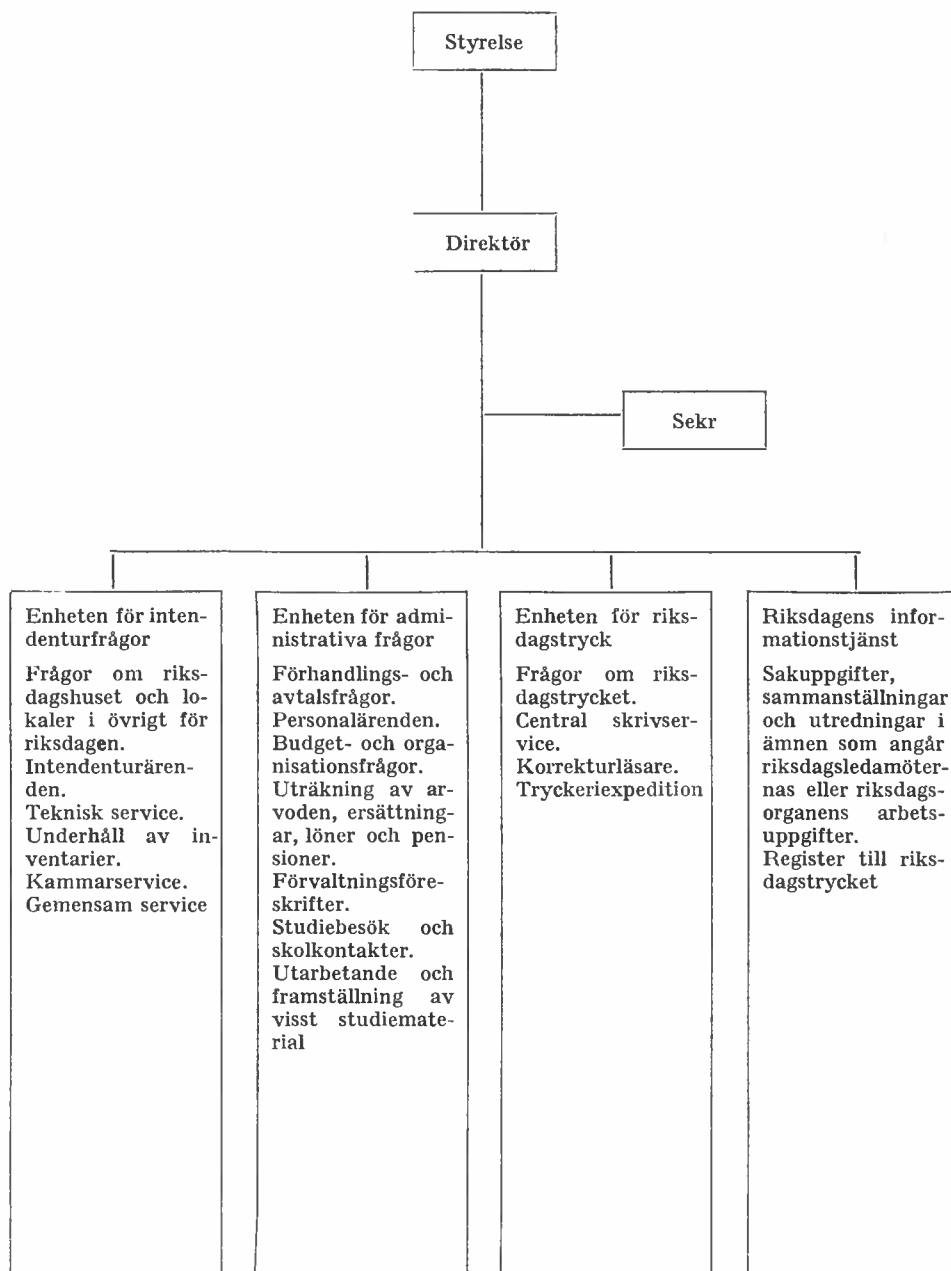
RIKSDAGENS FÖRVALTNINGSKONTOR

På styrelsens vägnar:

SIGURD LINDHOLM

/ Magnus Huss

RIKSDAGENS FÖRVALTNINGSSTYRELSE

VAKTMÄSTARORGANISATIONEN I ENKAMMARRIKSDAGEN

